

5/1995

HINTA- JA

PALKKA-

TIEDOTE

Tässä numerossa mm.

■ Maatalouden
hintaindeksit Ti-
lastokeskukseen

■ Työtaistelut
2. neljänneksellä

■ Teollisuuden ja
rakennusalan
työntekijöiden an-
siot 2. neljännek-
sellä

■ Asuntoyh-
teisöjen tilinpää-
tökset vuonna
1994

■ Palkkatilastot
uudistuvat

■ Asuntojen hin-
nat 3. neljännek-
sellä

Tilastokirjasto

TILASTOKIRJASTO

136 002 8395

Hinta- ja palkkatiedote

5/1995

- 3 Maatalouden hintaindeksit Tilastokeskukseen

PALKAT

- 5 Palkkatilastot uudistuvat
- 7 Työvoimakustannusten kehitys
- 9 Työvoimakustannusten rakenne Ahvenanmaalla
- 11 Teollisuuden ja rakennusalan työntekijöiden ansiot 2. neljänneksellä
- 13 Maa- ja metsätyöntekijöiden ansiot 2. neljänneksellä
- 14 Kuntien osa-aikaiset 1994

TYÖTAISTELUT

- 15 Työtaistelut 2. neljänneksellä

HINNAT

- 17 Asuntojen hinnat 3. neljänneksellä
- 18 Asuntoyhteisöjen tilinpäätökset vuonna 1994
- 19 Indeksitaulukko

Hinta- ja palkkatiedote

sisältää ajankohtaista ja tiivistettyä tilastotietoa hinnoista, palkoista ja työtaisteluista.

Aikaisempien numeroiden aiheina ovat olleet mm.

- Mistä palkasta puhutaan (1/1995)
- Hinnanmuutokset Baltian maissa (2/1995)
- Ansiokehitys ja palkkaerot (3/1995)
- Kansainväliset palkkavertailut (4/1995)

Tiedote ilmestyy kuusi kertaa vuodessa, englanninkielinen kooste keran vuodessa.

SVT Suomen Virallinen Tilasto
Palkat 1995:19

Helsinki 4.12.1995

Julkaisun tiedot vapaasti lainattavissa. Lainattaessa mainittava lähdeksi Tilastokeskus.

ISSN 0784-8374/Palkat
ISSN 0789-2462/Hinnat

Ulkoasu: Hilikka Lehikoinen
Valokuvat: Lasse Lakanen
Mikko Nurmi

Tiedustelut

(90) 17 341
Anna-Leena Wickstrand/
Palkat
Kaisa Weckström-Eno/
Hinnat

MAATALOUDEN HINTAINDEKSIT TILASTOKESKUKSEEN

Vuoden 1995 alusta lukien maatalouden hintaindeksien tuotanto siirtyi Tilastokeskukseen. Tilastokeskus tuottaa nyt maatalouden **tuottajahintaindeksiä** (OUTPUT) ja maatalouden **tuotantopanosten** hintaindeksiä (INPUT) Euroopan Unionin maatalouden hintatilojen mukaisesti.

Maatalouden taloudellinen tutkimuslaitos (MTTL) tuotti vuoden 1994 loppuun asti maatalouden tuottajahintaindeksiä, maatalouden kone- ja kalustokustannusindeksiä, maatalouden tarvikkehintaindeksiä sekä maatalouden tuotantopanosten hintaindeksiä 1990=100.

Suomessa viime vuoden loppuun asti tuotetut maatalouden hintaindeksit olivat puutteellisia EU:n näkökulmasta katsottuna. Ennenkuin indeksit saatiin "EU-kuntoon", niiden painorakennetta ja hyödykevalikoimaa piti muuttaa. Indeksien perusvuosi on edelleen 1990. Painorakennetta korjattiin kansantalouden tilinpidon ja tuottajajärjestöiltä saatujen arvotietojen perusteella. Uusille hyödykkeille etsittiin aidot hintasarjat tai laadittiin korvikesarjat vuosille 1990-1994. Vuoden 1995 alusta alkaen kaikki hinnat ovat aitoja tuottajatai panoshintoja. Uusi tuottajahintaindeksi valmistui elokuun lopulla ja tuotantopanosten hintaindeksi syyskuun puolivälissä 1995.

Tuottajahintaindeksi

Tuottajahintaindeksin hintakäsite on maanviljelijän saama arvonlisäveroton hinta maatilalla "portilla". Tuottajahinta sisältää tuotannon määrään sidotut mk/kg tai mk/l tukipalkkiot. Tuottajahintaindeksin painorakenteessa tai hintaseuranassa ei oteta huomioon maatalojen välistä suoraa kauppaa tai viljelijöiden esimerkiksi karjan rehuksi käyttämiä omia tuotteita.

Maatalouden taloudellisen tutkimuslaitoksen aiemmin tuottamasta maatalouden tuottajahintaindeksistä puuttui kokonaan marjat ja hedelmät, kukat ja kasvit sekä kauppapuutarhojen tuottamat vihannekset ja juurekset. Tilastokeskuksen uuteen tuottajahintaindeksiin nämä hyödykkeet on otettu mukaan EU:n vaatimusten mukaisesti.

Valtaosa tuottajahintaindeksin hintatiedoista saadaan maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksesta. Tilastokeskus kerää itse kukkien ja mansikoiden hinnat.

Tuotantopanosten hintaindeksi

Panosindeksissä hintakäsite on maanviljelijän hyödykkeestä maksama arvonlisäveroton hinta. Vuoden 1994 loppuun asti hintakäsite oli liikevaihtoverollinen hinta. Liikevaihtovero oli vuoden 1994 loppuun asti viljelijöille todellinen tuotantokustannus. Vuoden 1995 alusta alkaen viljelijä on saanut vähentää ostamiensa tavaroiden ja palveluiden arvonlisäveron. Veron poistuminen hintakäsitteestä oli tärkein syy siihen, että indeksi laski joulukuusta 1994 tammikuun 1995 noin 17 prosenttia. Muut hyödykeverot, kuten polttoainevero, lasketaan mukaan panosindeksin hintakäsitteeseen.

MTTL tuotti vuoden 1994 loppuun asti kolmea eri tuotantopanosten hintaindeksiä. Näitä indeksejä yhdistelemällä ja ottamalla mukaan uusia hyödykeryhmiä Tilastokeskus laatii EU:n vaatimusten mukaisen tuotantopanosten hintaindeksin.

Uusia hyödykkeitä ja hyödykeryhmiä ovat mm. kasvatuseläimet, lämmitysöljy, voiteluaineet, työkalut ja tarvikkeet, rakennusten huol-

to ja korjaus sekä eläinlääkintäpalvelut.

EU:n panosindeksiin ei vielä toistaiseksi lasketa mukaan palkkoja, korkoja, vakuutuksia eikä maan vuokria. Tilastokeskus tulee jatkossa laatimaan myös ns. maatalouden laajennetun tuotantopanosten hintaindeksin, johon nämä puuttuvat erät otetaan mukaan. Tilastokeskus huolehtii itse tuotantopanosten hintaindeksin hintatietojen keruusta.

Miten tuottaja- ja panoshinnoille kävi EU:n myötä

Maatalouden tuottaja- ja panoshinnat laskivat pääsääntöisesti jo vuoden 1994 alusta alkaen. Eniten hintoja laski vuonna 1994 lannoiteveron poistuminen sekä kananmunien tuottajahintojen lasku. Eläinlääkintäpalvelujen hinnat nousivat 1.6.1994 arvonlisäverouudistuksen myötä 22 prosenttia.

Maatalouden tuottajahinnat laskivat joulukuusta 1994 tammikuuhun 1995 keskimäärin 20,9 prosenttia. Eniten laskivat viljojen ja kananmunien hinnat. Juurikkaiden marjojen ja vihannesten hinnat eivät muuttuneet tammikuussa laisinkaan. Vuoden 1994 tammikuusta vuoden 1995 syyskuuhun tuottajahinnat laskivat keskimäärin 30 prosenttia.

Maatalouden tuotantopanosten hinnat laskivat joulukuusta 1994 tammikuuhun 1995 keskimäärin 17,3 prosenttia. Eniten laskivat siemenviljojen, kasvatuseläinten ja rehujen hinnat. Tammikuussa 1995 panosindeksin hintakäsitteestä poistunut 22 prosentin liikevaihtovero alensi useiden koneiden ja laitteiden sekä huoltotyön hintaa 18 prosenttia. Panoshinnat laskivat vuoden 1994 tammikuusta vuoden 1995 syyskuuhun keskimäärin 23 prosenttia.

Maatalouden hintaindeksien ennusteet

Tärkeänä osana maatalouden hintaindeksien laadintaan kuuluu myös indeksien vuosikeskiarvojen ennustaminen syyskuun ja marraskuun lopussa. Ennusteet laaditaan yhteistyössä Tietopalvelukeskuksen ja Tilastokeskuksen kanssa. Ensimmäinen ennustekierros tehdään siis tilanteessa, jolloin on tiedossa tammi-heinäkuun indeksit. EU painottaa ennusteiden tärkeyttä. Ennusteita käytetään EU:n maatalouspolitiikan lyhyen tähtäyksen toimien suunnittelussa. EU laatii ennusteista erillisen selvityksen ja huonosti ennustaneet maat joutuvat selittämään tekosiaan yhteisissä kokouksissa.

Tietopalvelu

Maatalouden hintaindeksit laaditaan kuukausittain ja ne julkaistaan Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen kuukausittain ilmestyvässä tilastokatsauksessa. Indeksit on saatavana myös Tilastokeskuksesta. Tuottajahintaindeksi on valmiina noin kuusi viikkoa tilastokuukaudesta. Panosindeksi valmistuu reilut kolme viikkoa tilastokauden päätyttyä.

Lisätietoja Ilkka Lehtinen (90) 1734 3478

Tammikuussa 1995 panosindeksin hintakäsitteestä poistunut liikevaihtovero alensi useiden tuotteiden hintoja.

MAATALOUDEN TUOTTAJAHINTAINDEKSIN (1990=100) KEHITYS 1994-1995

	Pisteluvut				%Muutos			
	1/1994	12/1994	1/1995	9/1995	12/94 -1/95	12/94 -9/95	1/94 -9/95	1/95 -9/95
Yhteensä	99.4	96.9	76.6	69.7	-20.9	-28,1	-29,9	-9,0
Kasvinviljelytuotteet	93	90.8	66.1	54,1	-27.2	-40.4	-41,8	-18,2
Vilja	85.0	83.4	37.7	37,5	-54.8	-55,0	-55,9	-0,5
Juurikkaat	84.5	103.9	106.3	80,8	2.3	-22,2	-4,4	-24,0
Marjat	120.0	106.7	106.7	96,7	0.0	-9.4	-19.4	-9.4
Vihannekset	119.0	88.0	88.2	83,9	0.2	-4,7	-29,5	-4,9
Siemenet	84.7	86.0	45.9	42,1	-46.6	-51,0	-50,3	-8,3
Kukat	127.5	116.3	111.5	77,0	-4.1	-33,8	-39,6	-30,9
Muut	76.7	77.0	77.0	27,3	0.0	-64,5	-64,4	-64,5
Kotieläintuotteet	102.1	99.6	81.1	76,4	-18.6	-23,3	-25,2	-5,8
Eläimet	95.4	91.5	69.9	60,4	-23.6	-34,0	-36,7	-13,6
Maito	108.2	109.9	96.4	93,6	-12.3	-14,8	-13,5	-2,9
Kananmunat	105.1	74.0	44.7	49,5	-39.6	-33,1	-52,9	10,7
Muut	95.2	91.4	63.9	66,1	-30.1	-27,7	-30,6	3,4

MAATALOUDEN TUOTANTOPANOSTEN HINTAINDEKSIN (1990=100) KEHITYS 1994-1995

	Pisteluvut				%Muutos			
	1/1994	12/1994	1/1995	9/1995	12/94 -1/95	12/94 -9/95	1/94 -9/95	1/95 -9/95
Yhteensä	109.1	103.3	85.4	84.0	-17.3	-19,0	-23,3	-2,1
Tarvikkeet ja palvelut	109.6	100.4	82.3	80,5	-18.0	-19,8	-26,6	-2,2
Siemenet	91.6	91.4	61.9	66,6	-32.3	-27,1	-27,3	7,6
Kasvatuseläi.	95.3	91.5	64.3	66,5	-29.7	-27,3	-30,2	3,4
Energia	124.2	107.4	92.3	91,3	-14.1	-15,0	-26,5	-1,1
Lannoitteet	137.5	95.4	97.4	92,3	2.1	-3,2	-32,9	-5,2
Kasvinsuo.aim.	114.4	113.8	92.4	92,4	-18.8	-18,8	-19,2	0,0
Rehut	98.7	95.4	72.0	67,7	-24.5	-29,0	-31,4	-6,0
Työk. ja tarv.	117.5	112.8	93.3	96,8	-17.3	-14,2	-17,6	3,8
Kon. huolto	115.1	115.4	95.0	96,0	-17.7	-16,8	-16,6	1,1
Rak. korj.	101.9	103.2	93.4	94,0	-9.5	-8,9	-7,8	0,6
Eläinlääk.	107.9	131.6	107.9	107,9	-18.0	-18,0	0,0	0,0
Yleiskulut	108.3	110.3	90.2	89,4	-18.2	-18,9	-17,5	-0,9
Investoinnit	108.0	110.4	93.1	92,6	-15.7	-17,2	-15,4	-2,0
Koneet ja kal.	111.2	113.6	93.7	93,6	-17.5	-19,1	-17,3	-2,2
Rakennuk.	100.1	102.3	91.4	90,3	-10.7	-11,7	-9,8	-1,2

PALKKATILASTOT UUDISTUVAT

Työmarkkinoiden murroksesta ja EU-integraation vaatimuksesta johtuen Suomen palkkatilastojärjestelmä kokee lähivuosina merkittäviä muutoksia. Ensimmäisessä vaiheessa vuodelta 1995 tuotetaan alakohtaisten palkkatilastojen lisäksi EU:n edellyttämä palkkarakennetilasto sekä koko työmarkkinat kattava kansallinen palkkarakennetilasto.

Työmarkkinoiden dynaamisuuden lisääntyminen kasvattaa tarvetta palkansaajaryhmien ansiovertailuihin sekä kansallisesti että EU:n jäsenmaiden kesken. Tässä on palkkarakennetilastoilla keskeinen merkitys. Ne luovat entistä kattavamman, täsmällisemmän ja monipuolisemman kuvan palkanmuodostuksesta, työtehtävien laadun ja työmäärän välisestä suhteesta.

Yksityisen sektorin palkkatilastot ovat meillä perinteisesti perustuneet työnantajajärjestöjen keräämiin aineistoihin. Tilastokeskus on täydentänyt näitä otostutkimuksella eräiltä aloilta. Alakohtaisista aineistoista ei ole tähän mennessä voitu luoda koko työmarkkinat kattavaa tilastoa, mikä on vaikeuttanut palkkatilastojen peittävyys- ja edustavuuden arviointia. Palkkarakenteen kuvaaminen edellyttää kattavan, tietosisällöltään ja käsitteiltään yhdenmukaisen yksilöaineiston keräämistä.

Tilastopohjan laajeneminen lisää aineistojen käyttömahdollisuuksia

Työnantajajärjestöjen Tilastokeskukselle toimittamien palkkatietojen merkitys on edelleen kansallisen

palkkatilaston kannalta keskeinen. Työnantajajärjestöjen keräämät tiedot muodostavat toisen puolen palkkatilastojärjestelmästä. Toisesta puolesta vastaa Tilastokeskus keräämällä kuntasektorin, metsäalan sekä järjestäytymättömien työnantajien tiedot.

Palkkarakennetilastot on Suomessa päätetty kytkeä tiiviisti kansallisiin alakohtaisiin palkkatilastoihin. Näin voidaan minimoida sekä asiaa koskevan erilaisen tilastotiedon määrä että yritysten tie-

donantotaakka. Olemassaolevan aineiston hyödyntäminen tekee myös mahdolliseksi huomattavan laajan perusaineiston kokoamisen. Samalla tilastojen luotettavuus kasvaa ja pystymme paremmin kuvaamaan myös pienten ryhmien ansioita.

Tilastojen peittävyys kasvaa

Palkkatiedustelu kattaa vuonna 1995 kaikki toimialat. Tilastokeskuksen otostiedustelu on rajattu

EU vaikuttaa myös Suomen palkkatilastoihin – Palkkarakenneselvitys tehdään EU maissa vuodelta 1995

niille aloille, joilla järjestäytymättömien työnantajien osuus on vähintään neljännes ja niihin yrityksiin, joissa työskentelee vähintään viisi palkansaajaa. Tilastokeskuksen tiedustelu laajenee mm. rakennusalalle, ravitsemistoimintaan, uusille palvelualueille, kuten kiinteistöalan ja lakiasianpalvelut, koneiden vuokraus, jne. sekä virkistystoimintaan. Muutoksen myötä tilastoinnin piiriin tulee noin 1,6 miljoonaa palkansaajaa.

Enemmän tietoa

Tietosisältöä on laajennettu. Uusien tietojen avulla pystytään selvittämään myös osa-aikaisten ja määräaikaisten määrää ja palkkausta. Tuntipalkkaisten tilastointi paranee merkittävästi, koska myös ei-tehdyn työajan ansiot ovat tulleet tiedustelun piiriin.

Tilastoajankohta muuttuu

Palkkatiedot kerätään yleisen eurooppalaisen käytännön mukaisesti loppuvuodelta, joten palvelualan ansioita koskeva palkkatiedustelu on siirretty elokuulta lokakuulle.

Perustana yksilötiedot

Työnantajilta kerätyt palkkatiedot on määrä yhdistää yksilökohtai-

seksi tiedostoiksi. Ne muodostavat perustansekälakohtaisille palkkatilastoille että palkkarakennetilastoille.

Palkkatilastoista palkkarakennetilastoksi

Yksilökohtaiset palkkatiedostot kootaan laajaksi, käsitteiltään yhdenmukaiseksi (harmonisoiduksi) palkkatietokannaksi, jota täydennetään hallinnollisista rekistereistä. Tietokantaan muodostetaan palkkarakennetarkastelujen kannalta keskeiset muuttujat, kuten vuosiansiot, tuntiansiot ja kansainvälisesti yhtenäistetty ammatiluokitus (ISCO). Tiedostoa täydennetään mahdollisesti myöhemmin suppealla lisätiedustelulla, jonka tavoitteena on kerätä EU:n edellyttämiä tietoja mm. paikallisen sopimustoiminnan yleisyydestä.

Yhtenäistettyihin käsitteisiin perustuva palkkarakennetiedot parantaa mahdollisuuksia mm

- palkansaajaryhmien välisiin ansiotasovertailuihin
- yritysten ominaisuuksien ja ansiotason välisten riippuvuuksien tarkasteluun
- ansioiden hajonnan tutkimiseen
- vuosiansioiden analysointiin, koska se pyrkii liittämään ansiotason kuvaukseen myös työpanoksen määrää kuvaavia tietoja

Uusia julkaisuja

Tilastovuosi 1995 merkitsee muutoksia palkkatilastojen tuotannossa. Julkaisutoimintaan muutokset heijastuvat vasta vähitellen. Niiden sisällöllisiä muutoksia pyritään alkuvaiheessa välttämään jo aikasarjojen säilymistä takia. Alakohtaisten julkaisujen määrä supistuu yhdellä, kun "Yksityisten Hyvinvointipalvelujen Palkat" -julkaisu yhdistetään palvelualueiden palkkatilastoon.

Kansallinen palkkarakennetiedot tullaan julkaisemaan kahdessa vaiheessa. Raportti vuoden 1995 viimeisen neljänneksen palkkarakenteesta ilmestyy ensi vuoden lopussa ja raportti vuoden 1995 vuosiansioista vuoden 1997 puoliväliin mennessä.

Tilastokeskus toimittaa palkkarakennetiedot EU:n tilastovirastolle, EUROSTATille, joka tulee julkaisemaan koko ETA -aluetta koskevan palkkarakennetiedon myöhemmin tulosten valmistuttua.

Lisätietoja Seppo Kouvonon puh.(90) 17343452

TYÖNTEKIJÄN TYÖTUNTI MAKSAA TEOLLISUUDESSA 108 MK

*Tilastokeskus on kehittä-
mässä työvoimakustan-
nusindeksiä, jossa otetaan
huomioon kaikki työvoima-
kustannukset mukaanluki-
en sosiaalikustannukset.
Teollisuuden työntekijöiden
työvoimakustannusten ke-
hityksestä on laskettu toi-
mialoittaisia lukuja, jotka
eivät ole vielä virallisia ti-
lastoja. Edellisen kerran
vastaavia laskelmia jul-
kaistu Hint- ja palkkatie-
dotteesta 6/1994.*

TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN RAKENNE TEOLLISUUDEN
TUNTIPALKKAISILLA TYÖNTEKIJÖILLÄ 1990 - 1995 (%)

	1990	1991	1992	1993	1994	1995
Tehdyn työajan ansio	58,0	58,6	58,7	56,4	56,0	56,5
Ei-tehdyn työajan ansio	17,6	17,8	18,1	17,4	17,3	17,4
Sosiaaliturva	22,4	21,6	21,2	24,2	24,8	24,2
Yrityskohtaiset kustann.	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0

Teollisuudessa työvoimakus-
tannukset ovat vuonna 1995
keskimäärin tuntipalkkaisilla työn-
tekijöillä noin 108 mk tunnissa.
Teollisuuden toimialoista korkeim-
mat työvoimakustannukset ovat

paperiteollisuudessa, jossa tunti-
palkkaisten työn hinta on noin 140
mk tehtyä työtuntia kohden. Mata-
limpia työvoimakustannukset ovat
vaatetus-, nahka- ja kenkäteollisuus-
den toimialalla, jossa kokonaiskus-
tannukset ovat työntekijöillä n. 71
mk tunnissa.

Tehdyn työajan palkkojen osuus
on noin 57 % kaikista työvoimakus-
tannuksista. Lisäksi työnantajille ai-
heutuu kustannuksia ei-tehdyn työ-
ajan palkoista, sosiaalikulujen korotuk-
sista ja yrityskohtaisista tekijöistä,
joita ovat mm. luontaisedut. Sosiaa-
laturvamaksujen tariffien korotuk-
set erityisesti työttömyysvakuutus-
maksun osalta nostivat merkittä-
västi sosiaalikulujen osuutta vuon-
na 1993. Toimialojen välillä erot työ-
voimakustannusten prosentuaali-
sessa rakenteessa ovat yleensä mel-
ko pieniä. Paperiteollisuudessa kui-
tenkin välilliset kustannukset ovat
lähes puolet kokonaiskustannuksis-
ta. Raskaassa metalliteollisuudessa
työntekijöiden välittömät kustan-
nukset työnantajille ovat suunnil-
leen yhtä suuret kuin paperiteolli-
suudessa, mutta mm. vapaapäivien
palkat ovat selvästi pienemmät.

Rakennemuutokset vaikuttavat todellisten kustannusten kehitykseen

Työvoimakustannusindeksin ta-
voitteena on mitata rakenteeltaan
homogeenisen työpanoksen kus-

ENNAKKOLASKELMA ERÄIDEN TOIMIALOJEN TUNTIPALKKAISTEN
TYÖNTEKIJÖIDEN TYÖN HINNASTA VUONNA 1995, mk /tunti

	Vaatetus- teollisuus	Kemian teollisuus	Puutavara- teollisuus	Paperi- teollisuus	Perusmetalliteollisuus	Metallitu- teollisuus
Tehdyn työajan ansio	40,25	61,01	56,67	73,72	73,09	61,41
Säänn. työajan palkka	39,26	53,56	52,98	60,56	64,50	57,14
Ylityö- ym. korotus	0,24	6,25	2,64	8,79	6,71	2,69
Epäsäänn. lisät	0,75	1,20	1,05	4,37	1,88	1,58
Ei-tehdyn työajan ansio	12,93	17,67	18,92	27,21	22,42	18,86
Loma-ajan palkka	5,69	7,60	8,75	10,13	9,66	8,12
Lomarahat	2,77	4,34	4,19	5,96	4,70	3,95
Vapaapäivien palkka	2,49	3,50	3,04	9,80	4,16	3,50
Arkipyhäkorvaukset	1,58	1,69	1,94	0,07	3,10	2,61
Muu	0,40	0,54	1,00	1,25	0,81	0,68
Sosiaaliturva	16,77	25,06	25,28	37,28	30,27	25,43
Sairaus- ja äitiysloma	1,24	1,66	1,44	2,61	2,05	1,72
Lakisääteiset eläkemak.	9,63	12,94	14,39	21,29	16,18	13,60
Vapaaehtoiset eläkem.	0,04	0,91	0,21	0,49	0,74	0,62
Tapaturmavak. maksut	0,71	1,04	1,00	1,34	1,27	1,07
Kela-maksut	1,53	3,15	3,10	4,67	3,51	2,97
Sairausvakuutusmaksu	0,87	1,29	1,23	1,65	1,56	1,31
Työttömyysvak. maksut	2,70	3,99	3,82	5,12	4,84	4,07
Muut sosiaalimaksut	0,07	0,10	0,09	0,12	0,12	0,10
Yrityskohtaiset kustann.	1,26	3,44	1,31	1,74	2,28	1,92
Työtunnin hinta	71,21	107,18	102,19	139,95	128,06	107,62

tannuksissa tapahtuvaa muutosta, jolloin työvoimakustannusten rakenteeseen vaikuttaa vain työsopimuksissa ja sosiaalikulujen tarifeissa tapahtuvat muutokset. Työtunnin hintaa koskevien tilastojen perustana on ETLA:n tekemä tutkimus, jossa on tehty selvitys vuoden 1992 työvoimakustannusten rakenteesta. Kyseisen vuoden rakennetta on sovellettu muille vuosille sekä rakenneparametreja on uudistettu siltä osin kun työsopimukset ja sosiaalivakuutusmaksut ovat muuttuneet. Työvoimakustannusten taso puolestaan perustuu toimialan keskiansioiden kehitykseen.

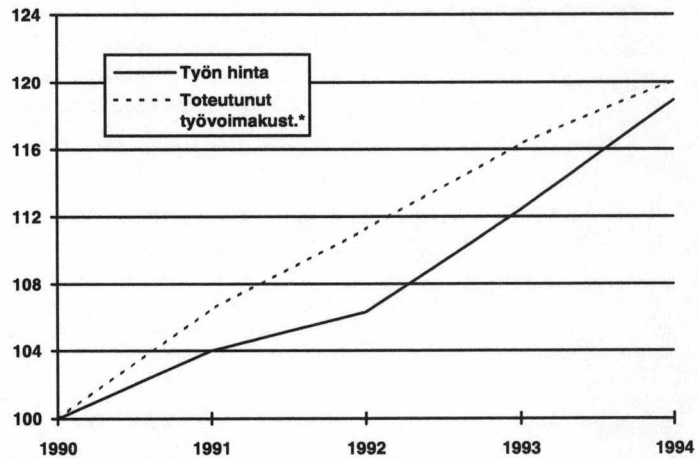
Toteutuneet kustannukset voivat kuitenkin rakennemuutosten takia kehittyä eri tavalla kuin tariffimuutoksista laskettu työn hinta. Tilastokeskuksen työvoimakustannusindeksissä osa rakennemuutoksista on eliminoitu pitämällä toimialojen painorakenne kiinteänä. Rakennemuutoksia aiheuttavat kuitenkin lisäksi mm. palkkausjärjestelmissä tapahtuvat muutokset, saneeraukset ja ammattiryhmien suhteellisissa osuuksissa tapahtuvat muutokset, jotka tapahtuvat toimialan sisällä. Todellista kustannuskehitystä, johon kaikki rakennemuutokset vaikuttavat, voidaan arvioida jakamalla Teollisuustilaston mukaiset palkkojen ja sosiaalikulujen summat tehdyillä työtunneilla.

Teollisuudessa todellinen kustannuskehitys oli vuosina 1991 ja 1992 nopeampaa kuin työn hinnassa tapahtunut muutos. Parina viime vuotena kehitys on ollut kuitenkin päinvastaista. Merkittävin syy kustannuskehityksen poikkeamaan työn hintakehityksestä saattaa olla irtisanotuille työntekijöille maksetut korvaukset, joita ovat mm. pitämättömistä lomista

maksettavat palkat. Vuosina 1993 ja 1994 näiden korvausten pieneminen ja uusien työntekijöiden palkkaaminen ovat saattaneet vaikuttaa puolestaan kustannuskehitystä hidastavasti. Lisäksi matalapalkkalojen suhteellisen osuuden kutistuminen, joka ei vaikuta kiinteäpaiseen työn hintaindeksiin, on kasvattanut teollisuuden keskimääräisiä työvoimakustannuksia.

Lisätietoja Harri Nummila (90) 17343445

TEHDASTEOLLISUUDEN TYÖVOIMAKUSTANNUSTEN KEHITYS 1990 - 1994

* Lähde Teollisuuden vuosikirjat

TYÖVOIMAKUSTANNUSINDEKSI (1990 = 100), TYÖNTEKIJÄT

Vuosi ja neljännes	Tehdas-teollisuus-yhteensä	Elin-tarvike	Tekstiili	Vaate	Puu-tavara	Paperi	Graa-finen	Huone-kalu	Kemia	Raken-aine	Metalli-perus	Metalli-tuote	Muu teollisuus	Talon raken-nus-toiminta	Muu raken-nus-toiminta	Kaivan-nais-toiminta
1990	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1991	104,0	104,1	106,1	107,7	103,8	106,3	101,8	105,5	104,1	102,1	104,9	102,8	104,5	102,6	104,5	106,0
1992	106,3	105,2	110,0	109,3	106,6	107,9	103,7	108,0	107,0	104,1	107,9	105,5	106,9	100,1	103,8	109,7
1993	112,4	110,6	116,2	114,0	113,5	115,5	109,3	113,6	115,1	108,9	115,0	110,7	114,7	100,5	107,7	112,2
1994	118,9	115,4	121,3	118,0	123,1	123,5	113,7	118,7	120,5	113,8	122,9	117,6	117,1	101,0	112,5	118,7
I	117,3	112,6	119,0	117,1	121,3	125,4	113,4	118,2	117,2	111,0	119,2	115,2	121,2	101,1	109,9	119,2
II	118,9	114,8	122,0	118,0	123,2	125,2	113,0	117,0	121,1	114,1	123,3	117,2	113,7	100,5	113,6	119,5
III	118,5	114,8	122,0	118,0	122,9	120,4	113,8	117,8	121,7	114,6	123,7	117,7	113,7	100,3	114,4	120,0
IV	120,8	119,5	122,1	118,7	125,2	123,0	114,6	121,9	122,0	115,4	125,4	120,5	119,7	102,0	112,2	115,9
1995	127,2	124,8	125,3	123,1	130,7	133,8	118,5	125,7	129,8	117,9	132,3	127,1	123,3	98,6	110,5	123,3
I	125,0	122,1	123,6	120,5	128,0	130,8	115,0	122,7	128,4	116,1	130,7	125,5	123,8	95,2	108,6	121,7
II	129,0	125,2	125,7	123,8	131,2	141,9	118,8	125,5	133,3	119,9	132,6	127,5	118,6	100,9	109,2	122,1
III	126,6	124,9	125,6	123,6	131,2	130,0	119,1	127,0	128,4	117,6	132,1	126,9	125,1	98,6	111,4	124,6
IV	128,2	127,2	126,3	124,5	132,3	132,5	121,2	127,6	129,3	118,1	133,7	128,4	125,9	99,7	112,6	124,8

KUNTIEN VÄLILLISET TYÖVOIMAKUSTANNUKSET OVAT AHVENANMAALLA 43 % PALKKASUMMASTA

Noin kolmasosa Ahvenanmaan kuntien ja kuntainliittojen työvoimakustannuksista on muuta kuin tehdyn työajan palkkaa.

Ahvenanmaan kuntien ja kuntainliittojen palveluksessa oli vuonna 1993 runsaat 1 500 palkansaajaa. Työvoiman käytöstä aiheutui työnantajalle noin 310 miljoonan markan kustannukset, mikä vastaa 1 000 markkaa kuukaudessa jokaisista ahvenanmaalaista kohti.

Tehdyn työajan palkat	204 milj. mk
Muut välilliset palkat	39 milj. mk
Sosiaaliturvakustannukset	62 milj. mk
Muut kustannukset	1,9 milj. mk
Yhteensä	309 milj. mk

Noin 33 prosenttia Ahvenanmaan kuntien ja kuntainliittojen työvoimakustannuksista aiheutui muusta kuin tehdyn työajan palkoista. Tämä kustannus oli pienempi kuin mantereelta vuonna 1990 (35 %).

Tehdyn työajan maksettujen palkkojen osuus oli n. 84 prosenttia palkkasummasta. Noin 16 prosenttia palkoista maksettiin ei-tehdyltä työajalta. Ei-tehdyn työajan palkan eriä ovat loma-ajan, sairausloma-ajan, hoitovapaan, koulutuksen yms. ajalta. Näihin välillisen palkan eriin vaikuttavat loma-oikeus, loma-ajan palkkaa ja muuta työstä poissaoloa koskevat sopimukset, sekä henkilökunnan rakenne ja työstä poissaolojen määrä.

Sosiaaliturvan kustannukset ovat työvoiman käyttöön liittyviä pakollisia maksuja, joiden määrään yksittäinen kunta tai kuntain-

liitto ei voi merkittävästi vaikuttaa. Ahvenanmaan kuntien sosiaaliturvakustannukset ovat suuremmat kuin mantereen kustannukset vuonna 1990 (Kuntasektorin työvoimakustannukset 1990). Tähän on syynä lähinnä työttömyysvakuutusmaksujen nousu vuodesta 1990 0,6 prosentista vuoteen 1993 kuuteen prosenttiin. Ahvenanmaan kuntien ja kuntainliittojen sosiaaliturvakustannukset ovat alemmat kuin valtiolla. Pääosin ero johtuu eläkejärjestelmien eroista, valtion maksamista opettajien eläkeistä.

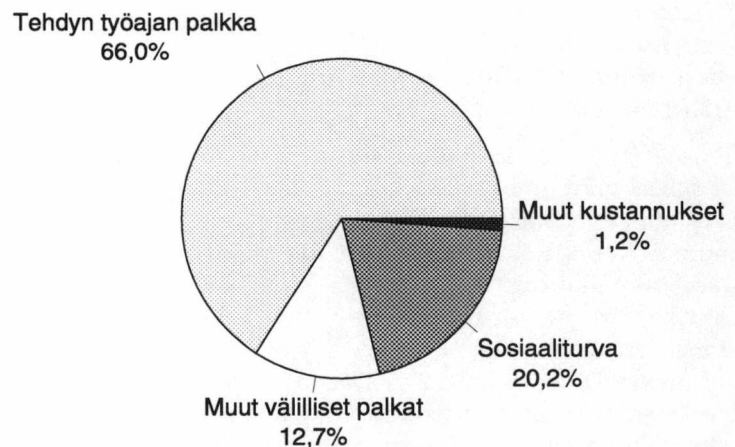
Muut kustannukset koostuivat pääosin työntäjän henkilöstölleen järjestämistä ei-rahallisista palveluista kuten työpaikkaterveyden-

huolto, työvatteet, koulutusmääräraha yms.

Kuntainliitot vastaavat noin 43 prosenttia Ahvenanmaan kuntasektorin työvoimakustannuksista. Välilliset työvoimakustannusten osuus on kunnissa lähes kuusi prosenttiyksikköä suurempi kuin kuntainliitoissa. Kaikki välillisten palkan erät lukuunottamatta lomarahaa ja koulutusajan palkkoja ovat kunnissa suurempia kuin kuntainliitoissa.

Välittömästi työtehtäviin liittyvät luontoisedut kuten päivärahat, matkakustannusten korvaukset yms. verottomat korvaukset (6 milj. mk) eivät sisälly työvoimakustannuslukuun. Sen sijaan luontoisetujen verolliset osuudet sisältyvät maksettuihin palkkoihin.

AHVENANMAAN KUNTIEN JA KUNTAINLIITTOJEN
TYÖVOIMAKUSTANNUKSET VUONNA 1993

TYÖVOIMAKUSTANNUKSET AHVENANMAALLA VUONNA 1993 (MANTEREELLA 1990),
prosenttia palkkasummasta

Työvoimakustannuserä	Ahvenanmaa			Mantere vuonna 1990		
	Kunnat	Kuntainliitot	Yhteensä	Kunnat	Kuntainliitot	Yhteensä
Tehdyn työajan palkka	82,72	85,32	83,88	81,46	81,16	81,38
Välilliset palkat	17,28	14,68	16,12	18,54	18,84	18,62
– lomaraha	3,71	3,97	3,83	3,96	4,22	4,02
– loma-ajan palkat	9,06	8,81	8,95	9,89	10,43	10,03
– lapsen syntymä ja hoito	0,73	0,39	0,58	0,79	0,72	0,77
– sairas-aika, tapaturma yms.	2,77	1,16	2,05	2,91	2,48	2,80
– koulutusajan palkka	0,29	0,31	0,30	0,47	0,71	0,53
– päivystys, ves-tes, muut poissaolot	0,05	0,00	0,03	0,15	0,15	0,14
– yhteistoiminta ja työsuojelu	0,45	0,03	0,26	0,13	0,09	0,20
– paikalliset arkipyhät	0,21	0,00	0,12	0,25	0,13	0,12
Sosiaaliturva	27,52	23,31	25,64	23,80	25,96	24,36
– sosiaaliturvamaksu	6,80	6,60	6,71	7,68	8,27	7,83
– eläkevakuutusmaksut	14,40	11,48	13,10	14,24	17,99	15,22
– kuntien maksamat eläkkeet	0,39	0,00	0,21	1,96	0,26	1,51
– muut vakuutusmaksut	6,85	6,74	6,80	1,21	0,96	1,14
– sairaskorvauksen palautukset	-0,92	-1,52	-1,19	-1,28	-1,53	-1,34
Muut välilliset kustannukset	1,30	1,67	1,47	1,25	1,53	1,33
suojapuku	0,25	0,15	0,20	0,20	0,15	0,19
koulutusmääräraha	0,79	0,81	0,80	0,72	0,88	0,76
terveydenhuolto	0,11	0,50	0,28	0,18	0,29	0,21
muut	0,15	0,21	0,19	0,18	0,21	0,17
Työvoimakustannukset yht.	128,82	124,98	127,11	125,05	127,48	125,69

Kansanterveyslaitokselta saadut sairaskorvauksen palautukset (2,8 milj. mk) on vähennetty sosiaaliturvan kustannuksista ja työterveydenhuollon korvaukset työterveydenhuollon kuluista.

Välilliset työvoimakustannukset Ahvenanmaan kunnissa ja kuntainliitoissa

Välilliset työvoimakustannukset ovat suuremmat mantereella kuin Ahvenanmaalla. Tämä johtuu korkeimmista loma-ajan palkoista ja sairaskorvauksista, tosin lähes kaikki palkan erät ovat suuremmat mantereella.

Kunnan koko vaikuttaa välillisten työvoimakustannusten suuruuteen Ahvenanmaalla: yli 1 000 asukkaan kunnissa välilliset työvoimakustannukset ovat suurimmat.

Mantereella (vuonna 1990) suurissa kunnissa ja pääkaupunkiseudulla ovat välilliset työvoimakustannukset suuremmat kuin Väli- ja Pohjois-Suomessa ja pienissä kunnissa.

Ahvenanmaan kuntien ja kuntainliitojen kuukausipalkkaisella työntekijöillä oli välillisten palkkojen osuus tehdyn työajan palkoista 18,8 % ja työntekijöillä 28,7 %. Kuukausipalkkaisilla työntekijöillä loma-ajan palkat ja lomaraha olivat 15 % ja tuntipalkkaisilla 20 % tehdyn työajan ansiosta. Erot johtuvat pääsääntöisesti lomaoikeuden eroista. Tuntipalkkaisten työntekijöiden osuus oli 3 % palkkasummasta.

Tuntipalkkaisilla työntekijöillä sairaskorvauksen palkat olivat 3,8 % tehdyn työajan palkasta, kun kuukausipalkkaisilla vastaava osuus oli 2,4 %. Ero johtunee tuntipalkkaisten työntekijöiden työtehtäviin liittyvistä olosuhteista ja pois-

saolojen tarkemmasta kirjaantumisesta. Myös mantereella (vuonna 1990) sairaskorvauksen palkat olivat suuremmat kuin Ahvenanmaan kunnissa ja kuntainliitoissa.

Ahvenanmaan työvoimakustannustutkimus vuodelta 1993

Tiedot perustuvat Ahvenanmaan sopimusvaltuuskunnan ja Tilastokeskuksen yhteishankkeena toteutamaan tutkimukseen. Tutkimukseen osallistui 9 kuntaa ja kolme kuntainliittoa, joiden maksamat palkat kattoivat 60 % Ahvenanmaan kuntien ja kuntainliitojen palkkasummasta.

Lisätietoja Pekka Haapala, puh. 1734 3493

TEOLLISUUSTYÖNTEKIJÄN SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN TUNTIANSIO 55,35 MK

Toisella neljänneksellä 1995 oli teollisuustyöntekijän keskimääräinen säännöllisen työajan tuntiansio 55,35 mk, joka nousi edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 7,6 prosenttia. Miesten ansio oli 57,87 mk, nousu 7,3 prosenttia ja naisten ansio 47,71 mk ja vastaava nousu 7,8 prosenttia.

Kokonaisansio eli tehdyn työajan tuntiansio, johon sisältyvät

säännöllisen työajan ansioiden lisäksi myös yli- ja sunnuntaityökorotukset, oli keskimäärin 60,96 mk ja nousu 9,4 prosenttia.

Rakennusalan työntekijän tuntipalkka nousi 56,44 markkaan

Rakennusalan työntekijän säännöllisen työajan tuntiansio oli 56,44 mk toisella neljänneksellä 1995. Ansio

nousi edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 2,2 prosenttia, joten kolmen vuoden tauon jälkeen myös rakennusalan ansiokehitys kääntyi kasvuun. Miesten tuntiansio oli 56,73 mk, nousu 2,0 prosenttia ja naisten vastaavasti 43,97 mk ja nousuprosentti 5,2.

Tehdyntyöajan keskimääräinen tuntiansio oli koko rakennusallalla tällä neljänneksellä 58,23 mk ja nousu 3,0 prosenttia.

TEOLLISUUDEN JA RAKENNUSALAN TYÖNTEKIJÖIDEN LUKUMÄÄRÄT JA SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN TUNTIANSIOT 2. NELJÄNNEKSELLÄ 1995.

Toimiala	Lukumäärä	Naisten %-osuus	Tuntiansio, mk			Muutos %	
			Miehet	Naiset	Yhteensä	II/94 – II/95	IV/94 – II/95
Koko teollisuus	161 056	25.4	57.87	47.71	55.35	7.6	5.3
Kaivostoiminta	477	10.1	63.51	46.28	61.98	0.9	1.4
Turveteollisuus	273	9.9	45.75	37.82	45.18	4.1	6.7
Tekstiiliteollisuus	4 727	67.8	49.09	40.50	43.27	2.6	2.6
Vaatetus, nahka ja kenkäteollisuus	4 333	83.8	43.28	38.66	39.43	4.9	4.3
Puutavateollisuus	12 658	23.6	53.28	49.59	52.44	6.8	4.7
Paperiteollisuus	29 885	17.3	61.41	54.25	60.25	8.5	6.1
Graafinen teollisuus	8 501	37.4	57.43	50.40	54.83	6.2	4.0
Huonekaluteollisuus	5 318	27.7	48.44	45.12	47.53	8.1	4.3
Kemianteollisuus	14 211	28.1	56.88	45.59	53.78	8.8	7.3
Lasi- savi ja kivitöiteollisuus	7 692	20.2	54.62	47.27	53.17	6.3	4.5
Metallien perusteollisuus	8 740	11.8	63.85	57.24	63.12	6.6	3.6
Metallituote- ja kulkuneuvoteollisuus	57 040	23.5	58.36	49.27	56.32	8.0	4.8
Muu teollisuus	2 077	40.7	54.10	45.01	50.48	6.0	2.4
Voimalaitokset	5 124	7.3	58.14	46.65	57.47	6.1	3.5
Koko rakennusala	18 840	2.9	56.73	43.97	56.44	2.2	0.9
Talorakennus	9 129	3.9	56.27	43.73	55.87	2.0	1.9
Sähköasennusala	2 627	0.4	61.21	47.79	61.15	2.7	0.3
Putkiasennusala	1 148	0.2	59.41	.	59.4	0.8	-2.5
Maalausala	1 467	5.2	57.35	48.03	56.91	2.2	0.2
Rakennuspeittäjä	250	2.4	56.54	.	56.31	5.2	6.0
Teollisuuseristysala	618	2.4	56.92	52.89	56.83	13.4	11.7
Tienpäällystysala	871	3.4	54.76	34.63	54.33	3.2	0.7
Vedeneristysala	49	0.2	63.56	.	63.56	-2.3	3.6
Maa- ja vesirakennusala	2 090	1.5	50.67	36.39	50.49	-1.2	-1.7
Lasitus- ja hiomala	191	4.7	48.74	.	48.57	4.1	5.1

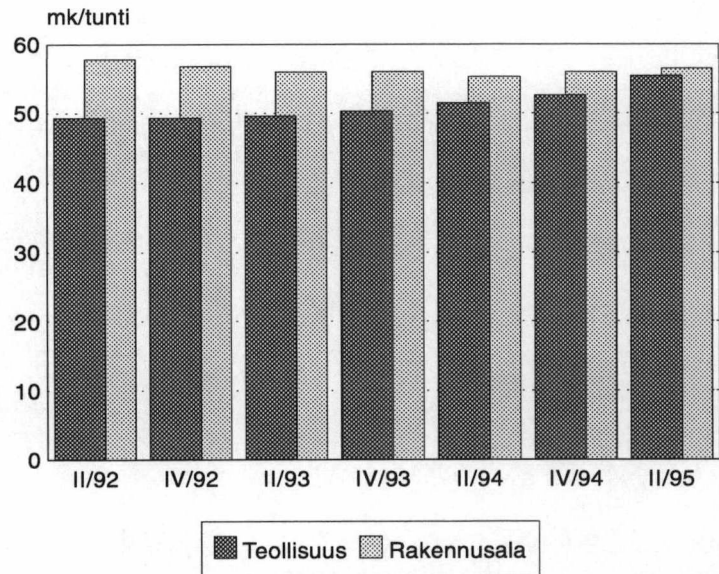
Teollisuuden ansiot lähentyneet rakennusalan ansioita

Teollisuuden työntekijöiden ansiot ovat myös taloudellisen laman aikana nousseet hieman, nopeutuen vuoden 1993 jälkeen, kun kaikilla teollisuuden sopimusaloilla on toteutettu palkankorotuksia. Useimmilla rakentamisen sopimusaloilla ei palkankorotuksia sen sijaan ole toteutettu kevään 1991 jälkeen tämän vuoden alkuun asti.

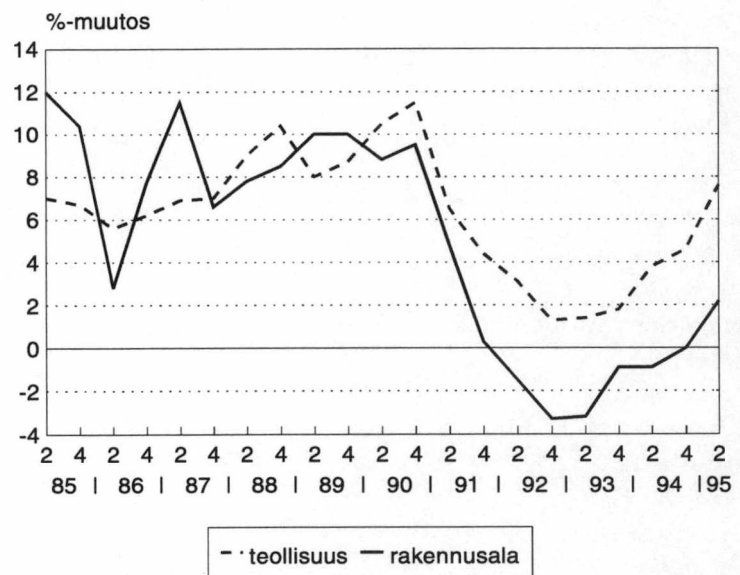
Vaikka rakennusosalalla ansiotasoa on hieman noussut toisesta neljänneksestä 1994, oli säännöllisen työajan ansio tämän vuoden toisella neljänneksellä edelleen 1 prosentin alempana kuin vuoden 1992 toisella neljänneksellä. Teollisuudessa ansiot olivat runsaat 13 prosenttia korkeammat kuin kolme vuotta sitten. Rakennusalan työntekijöiden ansiot olivat enää 2 prosenttia korkeammat kuin teollisuuden työntekijöiden, kun ero viime vuosikymmenen vaihteessa oli vielä noin 20 prosenttia.

Lähde Teollisuuden- ja rakennusalan työntekijöiden palkat 2. neljänneksellä 1995

TYÖNTEKIJÖIDEN SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN TUNTIANSIOT 1992 - 1995

TEOLLISUUDEN JA RAKENNUSALAN TYÖNTEKIJÖIDEN SÄÄNNÖLLISEN TYÖAJAN TUNTIANSIOIDEN MUUTOKSET EDELLISEN VUODEN VASTAAVASTA NELJÄNNEKSESTÄ 1985 - 1995, 2. NELJÄNNEKS

Teollisuuden tuntiansiot nousivat edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 7,3 % ja rakennusalan 2,2 %.

MAATALOUDEN YLEISISSÄ TÖISSÄ KOKONAISTUNTIANSIO 41 MK

Maataloustyöntekijöiden säännöllisen työajan keskituntiansio oli toukokuussa 1995 yleisissä töissä 37,97 mk, miehillä 38,59 ja naisilla 32,86 markkaa. Kotieläinten hoitotöissä 36,50 mk, miehillä 36,59 ja naisilla 36,37 markkaa. Puutarhatöissä 33,95 mk, miehillä 35,88 ja naisilla 33,30 markkaa. Naisten osuus työntekijöistä oli korkein puutarhatöissä 75,0 prosenttia ja alhaisin turkistarha- ja rehukeskustöissä 2,9 prosenttia.

Metsurin päiväpalkka 515,67 mk

Puutavaran valmistuksessa oli vuoden 1995 toisella vuosineljänneksellä metsäpalkkatilaston mukaan 2 733 metsätyöntekijää. Heidän keskimääräinen päiväansionsa urakka-, palkkio- ja osaurakatyössä oli 515,67 mk, johon sisältyy työvälineen osuus. Ansio nousi edellisestä neljänneksestä 1,6 prosenttia ja edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä 5,9 prosenttia. Vastaava ansio ilman työvälineen osuutta oli 380,56 mk. Keskimääräinen päiväansio aikatyössä oli 411,45 markkaa.

Metsätyöntekijöiden määrä on 1990-luvulla supistunut melkoises-

MAATALOUSTYÖNTEKIJÖIDEN MÄÄRÄ JA KOKONAISTUNTIANSIOITA TYÖALAN MUKAAN, TOUKOKUUSSA 1995

Työala	Lukumäärä	Naisten osuus %	Kokonaistuntiansio		
			Miehet	Naiset	Yhteensä
Yleiset työt	282	10,6	41,94	33,39	41,02
Kotieläinten hoitotyöt	87	42,5	42,98	41,26	42,25
Puutarhatyöt	903	75,0	37,79	35,80	36,30
Taimistotyöt	149	55,7	36,53	32,99	34,56
Golfalan työt	78	16,7	41,83	38,88	41,34
Viheraluetyöt	71	29,6	40,69	37,67	39,80
Turkistarha- ja Rehukeskustyöt	136	2,9	48,18	..	48,08

ti. Vuonna 1990 työntekijöitä oli toisella neljänneksellä runsaat kolmetoistatuhatta, nyt vastaavana ajankohtana 1995 metsätyöntekijöiden määrä jää alle viidentuhannen. Kehitys on ollut saman kaltainen myös muilla vuosineljännek-

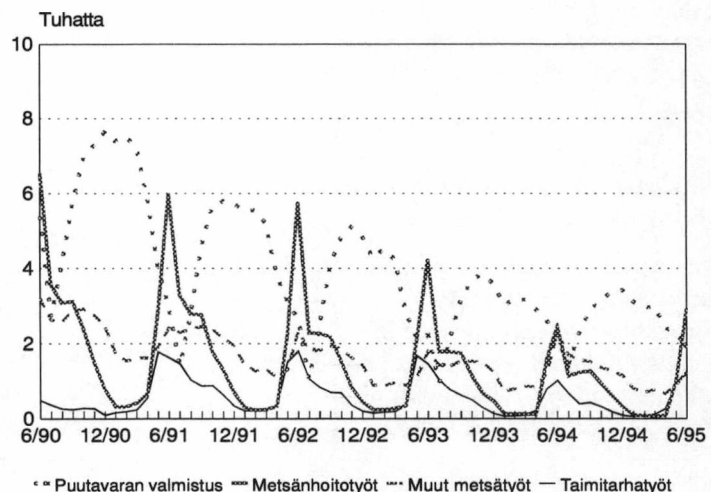
sillä. Tähän ovat vaikuttaneet alalla tapahtuneet rakennemuutokset ja metsätöiden lisääntyvä koneellistuminen.

Lähde Maa- ja metsätyöntekijöiden palkat, 1995 2. neljännes

METSÄTYÖNTEKIJÖIDEN ANSIOT TYÖLAJEITTAIN 2. NELJÄNNEKSESSÄ 1995

Työalaji	Urakka-työ	Päiväpalkkainen työ	Tuntityö
Puutavaran valmistus	380,56	411,45	..
Metsänhoitotyöt	374,11	307,10	42,08
Taimitarhatyöt	434,16	310,38	39,96
Metsäkonetyöt	415,29	282,05	43,68
Muut metsätyöt	439,58	297,97	40,45

METSÄTYÖNTEKIJÖIDEN KUUKAUSITTAISET LUKUMÄÄRÄT TYÖLAJEITTAIN

— Puutavaran valmistus - - - Metsänhoitotyöt ··· Muut metsätyöt - · - Taimitarhatyöt

OSA-AIKAISIA KUNTASEKTORILLA 36 000

Kuntasektorin palveluksessa oli vuoden 1994 lopulla noin 400 000 kuukausipalkkaista palkansaajaa, joista osa-aikaisia oli 36 000 (9%).

Osa-aikaisista 42 % työllistettyjä ja vakinaisia 36 %

Kuukausipalkkaisista 70 % oli kokoaikaisina ja 9% osa-aikaisina. Osa-aikaisten lukumäärä on lisääntynyt 27,3 % edellisestä vuodesta. Osa-aikaisuus on kuntasektorin palkkausmuotona lisääntynyt vuodesta 1991, jolloin osa-aikaisia oli 4,5 % henkilöstöstä.

Kuntasektorin palveluksessa oli 20 300 työllistettyä, joista osa-aikaisina oli 15 100 henkeä. Osa-aikaisiksi työllistetyistä noin 40% on alle 30-vuotiaita.

Vuonna 1994 osa-aikaisten keski-ikä on 38,6 vuotta, naisten 39,3 ja miesten 35,8 vuotta. Kokoaikaiset sen sijaan ovat keskimäärin 42,3 vuotiaita, miehet 6,8 ja naiset 2,9 vuotta vanhempia kuin osa-aikaiset. Osa-aikaisista noin 80 % on naisia.

Kokonaiskeskiansio 4 924 mk

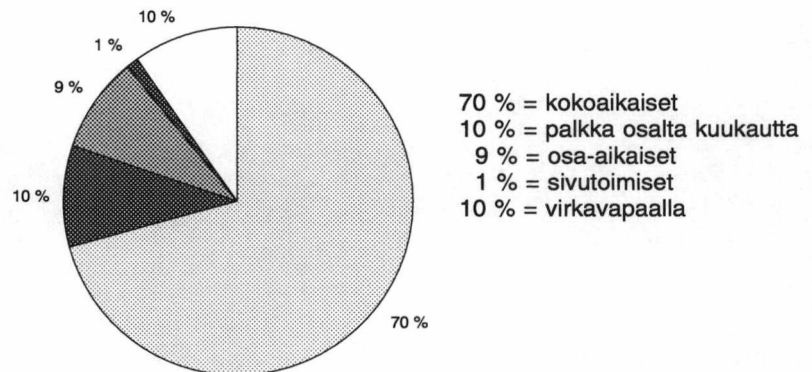
Osa-aikaisista 84 % on yli 20 tuntia viikossa tekeviä ja heidän kokonaisansionsa on keskimäärin 4 924 mk.

Osa-aikaisuus tyypillistä naisten ammattiryhmissä

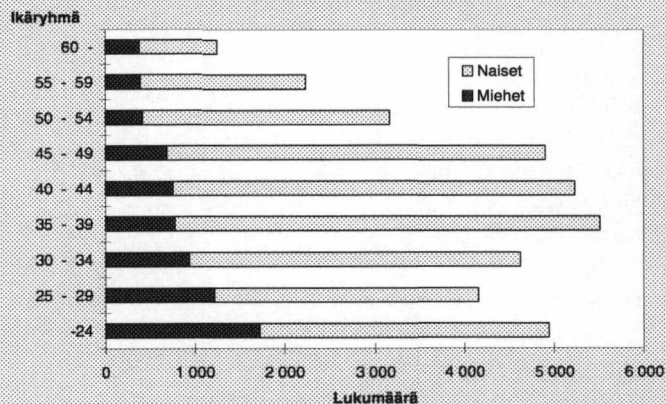
Osa-aikaisuuden käyttö on suosituinta keittiöapulaisten (9%), siivoojien (8%), lastenhoitajien ja lastenhoitohenkilöstön (5%) toimistonvirkailijoiden (5%) ja sairaanhoitajien (4,5%) ammattiryhmissä.

Lähde Kuntien kuukausipalkat 1994.

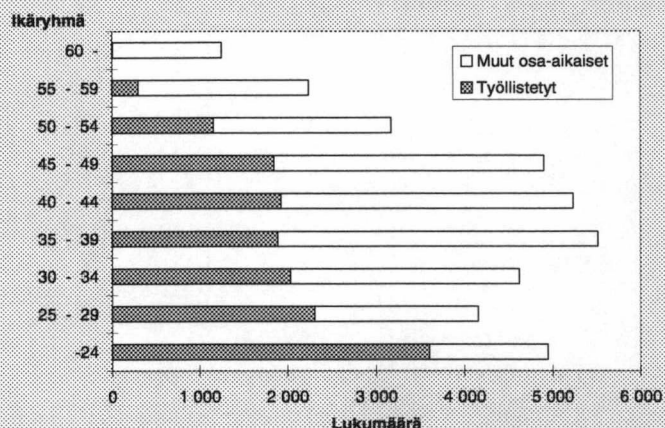
KUNTASEKTORIN HENKILÖSTÖN JAKAUTUMINEN PALVELUKSEN LUONTEEN MUKAAN V. 1994

KUNTASEKTORIN OSA-AIKAISET LOKAKUUSSA 1994 IKÄRYHMÄN MUKAAN

TYÖLLISTETYT JA MUUT OSA-AIKAISET

VUODEN 1995 TOISELLA NELJÄNNEKSELLÄ 20 TYÖTAISTELUA

Alustavien tietojen mukaan käytiin tämän vuoden toisella neljänneksellä 20 työtaistelua. Niihin otti osaa kaikkiaan 5 980 työntekijää ja työtaistelupäiviä kertyi 141 430 päivää. Kun verrataan kyseisen neljänneksen lukuja edellisen vuoden vastaavan neljänneksen lukuihin vähenivät työtaistelut kahdella työtaistelulla, työtaisteluihin osallistuneita työntekijöitä oli 2 870 enemmän ja menetettyjä työ-

päiviä 137 750 enemmän. Tämän vuoden toinen neljännes oli työtaistelujen kannalta rauhallinen, vain yksi suurehko työtaistelu loppui huhtikuun lopulla, palomiesten työtaistelu. Siihen otti osaa 2 500 palomiestä ja työpäiviä kyseisessä lakossa menetettiin yli 139 000 työpäivää.

Vuoden 1995 toisen neljänneksen työtaisteluista 14, eli 70 prosenttia käytiin teollisuudessa. Kolme

pienehköä työtaistelua käytiin teleliikenteessä. Eniten osallistuneita työntekijöitä ja menetettyjä työpäiviä oli palomiesten lakossa.

Kuluvan vuoden toisen neljänneksen työtaisteluihin osallistuneiden määrä, tuo 5 980, oli vain 0,3 prosenttia työllisestä työvoimasta. Edellisen neljänneksen vastaava prosenttiluku oli 4,1, johtuen laajoista TEHY:n ja SUPER:in työtaisteluista.

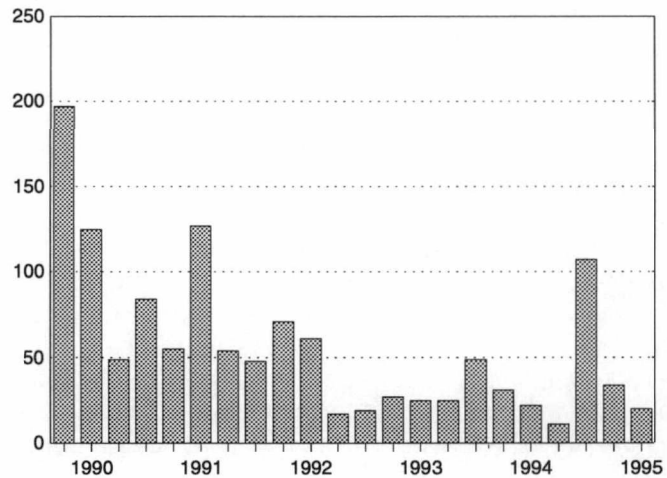
TYÖTAISTELUT, NIIHIN OSALLISTUNEET TYÖNTEKIJÄT SEKÄ MENETETYT TYÖPÄIVÄT VUOSINA 1980-1993, NELJÄNNEKSITTÄIN VUONNA 1994, ENSIMMÄISELLÄ JA TOISELLA NELJÄNNEKSELLÄ 1995

Vuosi	Työtaisteluita	Työntekijöitä			Menetettyjä työpäiviä	
		Lukumäärä	Työtaistelua kohden	Prosenttia työllisistä	Lukumäärä	Työtaisteluihin osallistuneita kohden
1985	848	171 350	202	7,0	174 399	1,0
1986	1 225	602 730	492	24,8	2 787 600	4,6
1987	802	99 290	124	4,1	130 890	1,3
1988	1 353	244 070	180	10,0	179 820	0,7
1989	629	158 480	252	6,4	204 210	1,3
1990	455	244 760	538	9,9	935 150	3,8
1991	284	166 770	587	7,1	458 340	2,7
1992	168	103 510	616	4,8	76 090	0,7
1993	124	22 920	185	1,1	17 040	0,7
1994	171	70 540	413	3,5	525 700	7,5
I	31	30 810	994	1,6	475 410	15,4
II	22	3 110	141	0,2	3 910	1,3
III	11	640	58	0,0	440	0,7
IV	107	35 980	336	1,8	45 940	1,2
1995						
I	34	82 020	2 412	4,1	778 250	9,5
II	20	5 980	299	0,3	141 430	23,7

Bruttopalkkamenetykset toisella neljänneksellä olivat 57,4 miljoonaa markkaa, koostuen melkein kokonaan palomiesten lakosta. Edellisen neljänneksen vastavat bruttomenetykset työtaisteiluissa olivat 263,3 miljoonaa markkaa. Toisen neljänneksen työtaisteluluvut ovat ennakkotietoja ja lopulliset luvut tulevat nousemaan. Työtaistelutilasto on vuoden alusta alkaen käyttänyt uutta toimialaluokitusta TOL-95.

Lisätietoja Jorma Niskavaara, (90) 1734 3235

TYÖTAISTELUT 1. NELJÄNNES 1990 – 2. NELJÄNNES 1995

TYÖTAISTELUT, TOIMIPAIKAT, TYÖNTEKIJÄT SEKÄ MENETETYT TYÖTUNNIT JA PALKAT TOIMIALOITTAIN II NELJÄNNES 1995

Toimiala ¹⁾	Työtaisteluita	Toimipaikkoja	Työntekijöitä	Menetettyjä työtunteja	Menetykset bruttopalkk. mk
D Teollisuus	14	14	2 759	16 426	998 760
Elintarvikkeiden valmistus	3	3	1 044	2 129	109 230
Massan, paperin ja kartongin valmistus	3	3	352	2 636	178 320
Muovituotteiden valmistus	1	1	40	1 200	72 000
Perusmetallien valmistus	2	2	712	3 789	236 000
Koneiden ja laitteiden valmistus	3	3	231	2 532	168 460
Konttori- ja tietokoneiden valmistus	1	1	300	2 520	120 750
Laivojen ja veneiden valmistus	1	1	80	1 600	94 000
I Kuljetus, varastointi ja tietoliikenne	4	4	717	2 483	139 200
Liikennettä palveleva toiminta, matkatoimistot	1	1	527	1 175	64 710
Teleliikenne	3	3	190	1 308	74 490
L Julkinen hallinto ja maanpuolustus					
Ulkoasiain hallinto, maanpuolustus ja järjestystoimi	1	6	2 500	1 112 502	36 250 000
O Muut yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset palvelut					
Virkistys-, kulttuuri- ja urheilutoiminta	1	1	3	17	900
Yhteensä	20	25	5 979	1 131 428	57 388 860

1) Tässä luokituksessa on otettu huomioon vain päätyyneet työtaistelut

ASUNTOJEN HINTOJEN LASKU JATKUI EDELLEEN

Kolmannella vuosineljänneksellä vanhojen kerrostaloasuntojen hinnat laskivat 2,2 prosenttia verrattuna toiseen neljännekseen. Pääkaupunkiseudulla lasku oli 3,5 ja muualla maassa 1,7 prosenttia. Hintakehitys oli yleisesti tasaista, mutta hiukan laskevaa. Lähes ennallaan hinnat olivat Kouvolassa, Hämeenlinnassa, Mikkelissä, Joensuussa ja Oulussa. Selvää 4–6 prosentin laskua oli Helsingin lähiöissä ja Vantaalla. Porissa tilastoitiin 8,3 prosentin hintojen lasku. Suuret indeksin vaihtelut voivat johtua osaksi laadunmuutoksesta, jos eri neljänneksillä on myyty erilaisia asuntoja ja kauppoja on vähän.

Helsingissä vanhat kerrostaloasunnot maksoivat keskimäärin 7 200, Espoossa 5 900 ja Vantaalla 4 400 markkaa neliöltä. Helsingin keskustassa keskihinta oli noin 9 400 markkaa. Tampereella, Turussa ja Oulussa keskimääräinen neliöhinta oli 4 500–4 600 markkaa. Porissa, Kouvolassa ja Kotkassa asuineliö maksoi 3 500 markkaa.

Tilastoitujen kauppojen lukumäärä kasvoi selvästi eli 20 prosenttia verrattuna edelliseen neljännekseen. Tiedot ovat Tilastokeskuksen laatimasta kiinteistönvälittäjien aineistoon perustuvasta asuntojen hintatilastosta.

Lähde Asuntojen hinnat 1995, 3. neljännes

Lisätietoja:

Lasse Lakanen (90) 1734 3397,
Tuula Kuoppala (90) 1734 3558

Asuntojen reaali hinnat olivat huipussa keväällä 1989. Nyt reaali hinnat ovat yhtä alhaalla kuin syksyllä 1992.

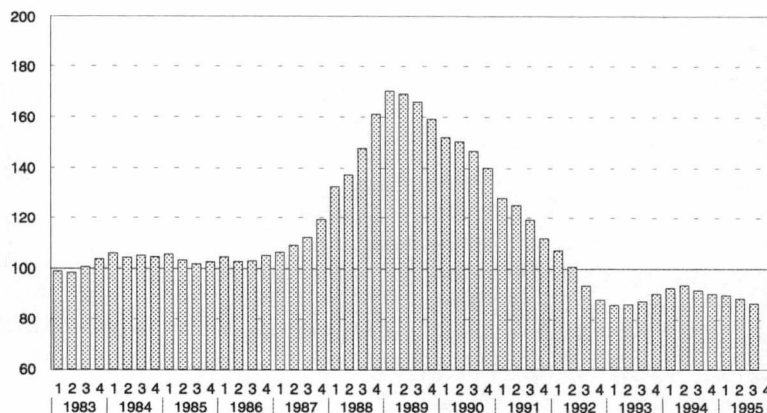
VANHOJEN KERROSTALOASUNTOJEN KESKIMÄÄRÄISET VELATTOMAT NELIÖHINNAT JA INDEKSIT (1983=100) 3. NELJÄNNEKSEN, 1995

Kaupunki	mk/m ²	Nimell. indeksi	muutos edell. nelj. %	Reaali-indeksi**	muutos# edell. nelj. %	Kaupat tilastossa lkm
Koko maa	5 113	139,0	-2,2	86,3	-2,2	3 445
Pääkaupunkiseutu	6 678	125,3	-3,5	77,8	-3,6	1 172
Muu Suomi	4 307	147,6	-1,7	91,6	-2,4	2 273
Helsinki	7 177	126,8	-3,1	78,8	-3,1	865
Helsinki-1	9 356	150,8	-1,9	93,6	-2,0	182
Helsinki-2	7 841	130,4	-1,6	80,9	-1,6	222
Helsinki-3	6 344	118,2	-4,8	73,4	-4,9	340
Helsinki-4	5 023	121,3	-3,8	75,3	-3,9	121
Espoo+Kauniainen	5 910	132,6	-2,1	82,3	-2,1	175
Vantaa	4 420	111,0	-6,2	68,9	-6,3	132
Kehyskunnat*	4 006	128,1	-1,9	79,5	-1,9	163
Tampere	4 515	147,4	-2,4	91,5	-2,5	236
Turku	4 642	135,1	-1,4	83,9	-1,4	277
Pori	3 693	162,4	-8,3	100,8	-8,4	73
Lappeenranta	4 875	150,6	1,1	93,5	1,0	98
Kouvola	3 543	145,2	0,0	90,1	0,0	57
Lahti	3 847	136,1	-3,2	84,5	-3,2	153
Hämeenlinna	4 341	170,8	-0,8	106,0	-0,9	36
Kotka	3 436	149,2	-1,0	92,6	-1,0	37
Rauma	4 094	190,4	-1,3	118,2	-1,4	55
Kuopio	4 811	148,3	-1,6	92,0	-1,6	162
Jyväskylä	4 917	135,0	-2,2	83,8	-2,2	94
Vaasa	4 909	150,8	-5,7	93,6	-5,8	39
Mikkeli	4 353	158,9	0,9	98,6	0,9	56
Joensuu	4 984	139,8	0,7	86,8	0,6	97
Oulu	4 583	145,4	-0,8	90,3	-0,9	197
Rovaniemi	3 901	118,4	-2,3	73,5	-2,4	68

Muutosprosentti on laskettu huoneistotyyppiin ja asutokannan mukaan painotetuista indeksiluvuista
* Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Kirkkonummi, Nurmijärvi, Riihimäki, Sipoo, Tuusula ja Vihti
** Reaalihintaindeksi 1983=100 kuluttajahintojen suhteeseen.
Helsingin aluejako on selostettu julkaisussa.

ASUNTOJEN HINTOJEN REAALIHINTAINDEKSI 1983=100

Kerrostalot

ASUNTO-OSAKEYHTIÖSSÄ HOITOKULUT 12,90 mk/m²

Asunto-osakeyhtiöiden hoitokulut olivat viime vuonna kerrostaloissa keskimäärin 12,90 mk huoneistoneliöltä kuukaudessa.

Lämmityskustannukset muodostivat noin 25 prosenttia hoitokuluista. Korjaus- ja huoltokustannukset olivat noin 15 ja veden kulutusmaksut noin 13 prosenttia hoitokuluista vuonna 1994. Uutena mukaan tulleen oman käytön arvonlisäveron osuus oli 0,2 prosenttia. Osaketalojen hoitokulut nousivat yhteensä 5,5 prosenttia edellisvuodesta.

Hoitovastikkeet, mukaan lukien vesimaksut, olivat keskimäärin 11,23 mk huoneistoneliöltä kuukaudessa. Pääomavastiketta maksettiin keskimäärin 71 penniä huoneistoneliötä kohden. Osakkailta perityt hoitovastikkeet nousivat vuodessa 4,2 prosenttia.

Asunto-osakeyhtiöiden pääasiallisena tulonlähteenä olevat vastikkeet muodostivat 79 prosenttia yhtiöiden varsinaisista tuotoista. Yhtiöiden omistuksessa olevien tilojen vuokrat toivat 10 prosenttia ja käyttökorvaukset samoin 10 prosenttia tuotoista vuonna 1994. Tuotot nousivat kaikkiaan 4,5 prosenttia.

Vuokratalossa hoitokulut 16,98 mk, nousua 7,1%

Vuokratalojen hoitokulut olivat vuonna 1994 keskimäärin 16,98 mk huoneistoneliötä kohti kuukaudessa. Tonttivuokria ei aiemmin laskettu mukaan aravavuokratalojen hoitomenoihin. Ilman tonttivuokria hoitokulut olivat 15,97 mk huoneistoneliötä kohden.

Lämmityskustannukset muodostivat noin 19 prosenttia hoitokuluista. Korjaus- ja huoltokustannusten osuus oli noin 18 ja veden kulutusmaksujen noin 14 prosenttia hoitomenoista. Arvonlisäveron osuus oli 1,4 prosenttia vuok-

ratalojen hoitomenoista. Hoitokulut nousivat 7,1 prosenttia edellisvuodesta.

Aravavuokratalojen tulot koostuvat valtaosaltaan asukkaiden maksamista vuokrasta, jotka muodostivat 94 prosenttia vuokratalojen tuotoista. Keskimääräinen aravavuokratalojen asukkailta saatu vuokra vuonna 1994 oli 29,53 mk huoneistoneliötä kohti kuukaudessa. Asukkaiden maksamat vuokrat nousivat 2,8 prosenttia edellisvuodesta. Toimisto- ja liiketilojen vuokrat olivat 2,4 ja käyttökorvaukset 1,6 prosenttia tuotoista vuonna 1994. Käyttökorvausten osuus oli sama kuin edellisenä vuonna. Luottotappiot nousivat 28 pennistä 34 penniin huoneistoneliötä kohti eli runsaalla viidenneksellä.

Osake- ja vuokratalojen erilaiset hoitokulut

Asunto-osakeyhtiöiden ja vuokratalojen hoitomenojen ero johtuu ta-

loxyhtiöiden erilaisesta tavasta hoitaa ja kunnostaa taloja. Asunto-osakeyhtiöissä henkilöstökulut ovat pienemmät, koska asukkaat itse osallistuvat talojen hoitoon toisin kuin vuokrataloissa. Vuokratalojen korjauskulut ovat suuremmat, koska huoneistokohtaiset korjaukset sisällytetään taloyhtiön vuokriin, kun taas osaketaloissa osukkaat itse maksavat suoraan nämä korjaukset. Vuokratalojen kunnostamista on myös erityisesti kannustettu valtion lainoin ja avustuksin. Valtaosa vuokrataloista on vuokratontilla, mikä nostaa vuokratuloja, joskin kiinteistövero on tällöin pienempi. Vesi- ja jätevesimaksut ovat lisäksi vuokrataloissa osaketaloja suuremmat ja johtuvat suuremmasta vedenkulutuksesta. Osaketaloissa vedenkulutus oli 164 litraa henkeä kohti vuorokaudessa vuonna 1994. Vuokrataloissa vettä kului 173 litraa/asukas/vuorokausi.

Lähde Asuntoyhteisöjen tilinpäätöstilasto 1994

INDEKSIT AULUKKO

	II/1995	Vuosi muutos %
● Ansiotasoindeksi 1990 = 100*	116,2	4,5
Tuntipalkkaiset	115,6	5,9
Kuukausipalkkaiset	116,5	4,0
Teollisuus	123,5	7,8
● Työntekijät	123,2	8,1
● Toimihenkilöt	124,0	7,3
Talonrakennustyöntekijät	100,3	2,7
Tukku- ja vähittäiskauppa	117,5	4,8
Kuljetus	117,1	4,4
Rahoitus	120,5	2,5
Kunta	116,1	3,3
Tuntipalkkaiset	113,3	4,9
Kuukausipalkkaiset	116,3	3,2
Valtio	112,0	3,1
Kuukausipalkkaiset	111,5	2,9
Yksityinen sektori	117,2	5,3
Tuntipalkkaiset	115,6	6,1
Kuukausipalkkaiset	118,3	4,9
● Reaaliansioindeksi 1990 = 100*	103,7	3,2
● Julkisten menojen hintaindeksi 1985 = 100*		
Valtiontalous	145,5	1,5
Kunnallistalous	155,5	2,9
	III/1995	
● Asuntojen hintaindeksi 1983 = 100		
Asunnot yhteensä	139,8	-4,8
Pääkaupunkiseutu	126,9	-9,5
Muu Suomi	147,1	-2,5
	Lokakuu 1995	
● Kuluttajahintaindeksi 1990 = 100	112,2	0,3
Ravinto	93,1	-9,0
Asuminen, lämpö ja valo	100,7	-0,7
Liikenne	125,4	3,0
● Elinkustannusindeksi 1951:10 = 100	1393	0,3
● Tukkuhintaindeksi 1990 = 100	109,8	-0,5
Kotimaiset tavarat	106,6	-0,4
Tuontitavarat	116,8	-0,7
● Vientihintaindeksi 1990 = 100	122,6	9,2
● Tuontihintaindeksi 1990 = 100	118,4	-0,4
● Teollisuuden tuottajahintaindeksi 1990 = 100	112,1	3,4
● Kotimarkkinoiden perushintaindeksi 1990 = 100	105,9	-1,1
Kustannusindeksit		
● Rakennuskustannusindeksi 1990 = 100	103,4	0,6
Työpanokset	103,4	0,8
Tarvikepanokset	104,8	0,2
● Maarakennuskustannusindeksi 1990 = 100	103,8	1,0
● Maarakennusalan konekustannusindeksi 1990 = 100	109,3	0,0
● Metsäalan konekustannusindeksi 1990 = 100	121,9	3,7
● Kuorma-autoliikenteen kustannusindeksi 1990 = 100	109,0	3,5
● Linja-autoliikenteen kustannusindeksi 1990 = 100	111,4	3,0
● Taksiliikenteen kustannusindeksi	103,4	3,2
● Invataksiliikenteen kustannusindeksi	103,1	2,9
● Sairaankuljetusliikenteen kustannusindeksi	102,7	2,5

* Ennakkotieto

Postitus
2 lk kirje

PMM
sopimus
00022/1

SVT Suomen Virallinen Tilasto

TIEDUSTELUT

Anna-Leena Wickstrand/Palkat
Kaisa Weckström-Eno/Hinnat
(90) 17 341

MYyntI

Tilastokeskus/Myyntipalvelu
PL 3B
00022 TILASTOKESKUS
puh. (90) 1734 2011
fax (90) 1734 2474

FÖRSÄLJNING

Statistikcentralen/Försäljningstjänsten
PB 3 B
00022 Statistikcentralen
tel. (90) 1734 2011
fax (90) 1734 2474

ORDERS

Statistics Finland/Sales Services
P.O.Box 3B
FIN-00022 Statistics Finland
Finland
Tel + 358-0-1734 2011
Fax +358-0-1734 2474

KÄYNTIOSOITE

Työpajakatu 13
00580 HELSINKI

ISSN 0784-8374/Palkat
ISSN 0789-2462/Hinnat